

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359447792/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

i Klædedragt, i Sprog, berøver Indbildningskraften al Frihed og Følelsen dens mest naturlige Udtryk. Hun hævder, at al medfødt Følelse og Aand maa forvandle sig til Vid istedenfor til Poesi i det Land, hvor Frygten for at blive Genstand for Viddet eller Spotten bringer Enhver til selv først at gribe dette Vaaben. «Skal man,» indvender hun mod Erfeuil, «da bestandig leve for hvad Samfundet siger om En? Skal da det, man tænker og føler, aldrig være Ens Ledestjerne? Hvis det var saaledes, hvis vi evig og altid burde efterligne hinanden indbyrdes, hvorfor er der da blevet en Sjæl til hver? Forsynet kunde have sparet sig denne Ødselhed.»

Og ligesom Erfeuil nu staar som et Indbegræb af Frankrigs Nationalfordomme, saaledes Oswald som en Type paa alle de Fordomme, der gennem Aarhundreder har udgjort Englands Styrke og Svaghed. Stærke Nationer er altid uretfærdige, og denne Uretfærdighed er paa en Gang et Element i Styrken og dens Begrænsning; men Fru de Staël opfattede det som sin Op-gave at stille denne Uretfærdighed i det klareste Lys.

Da Bogens Grundæmne er en Kvindes Forsøg paa gennem en Mands Kærlighed at tilkæmpe sig en anerkendt Plads i det engelske Samfund efter at hun ved offentlig, selvstændig Optræden har forspildt denne Plads, saa kommer Tyngdepunktet i Skil-dringen af den engelske Aand til at hvile paa det efter For-fatterindens Opfattelse indskrænkede engelske Kvinde-Ideal. Det er dette Ideal, med hvilket Oswald er vokset op og som han gør oprigtige, men frugtesløse Anstrengelser for at kæmpe sig løs fra. Stor er hans første Besættelse, da han ser Corinna, uden nogetsomhelst Hensyn til hendes Køn eller hendes gaade-fulde Fortid, i Italien blive elsket og beundret for hendes Evner. Den Art offentlig Eksistens forekommer ham i høj Grad stødende hos en Kvinde. Han er vant til at betragte Kvinden som en Art højere Husdyr, og kan i Begyndelsen ikke ret forsones sig med den Tanke, at Samfundet kunde tilgive en Kvinde den Brøde at have Talent. Han føler sig ligesom ydmyget og opirret der-ved; han anser det for umuligt, at en Kvinde med saa udviklet og fri en Aand skulde kunne binde sig trofast til en Enkelt og vilde nøjes med at leve for ham. Og da hun nu ligefuldt elsker ham og med en Lidenskab, i Sammenligning med hvilken Alt blegner, hvad han har set eller hørt om, og som er saa uegen-nyttig, at den bringer hende til at sætte Alting paa Spil for hans